

**Comunicació, Educació i Alfabetització Mediàtica**

Codi: 103125  
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	3	0

**Professor/a de contacte**

Nom: José Manuel Pérez Tornero  
Correu electrònic: JosepManuel.Perez@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)  
Grup íntegre en anglès: Sí  
Grup íntegre en català: No  
Grup íntegre en espanyol: Sí

**Equip docent**

Laura Cervi  
Cristina Pulido Rodriguez

**Prerequisits**

Coneixements de l'anglès com a llengua estrangera suficients per llegir lectures recomanades i seguir conferències..

**Objectius**

L'objectiu central de l'assignatura és donar a concertar les relacions ens comunicació i educació i sensibilitzar a l'alumnat amb els problemeas i oportunitats que aquesta relació suscita.

Es tracta, també que l'alumnat adquireixi capacitats per desenvolupar projectes educomunicatius.

**Competències**

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Concebre, planificar i executar projectes periodístics en tot tipus de suports.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar un coneixement adequat de la realitat sociocomunicativa de Catalunya en el context espanyol, europeu i mundial.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.

- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els processos informatius, així com dels corrents i les teories que els formalitzen en el procés de planificació de l'alfabetització mediàtica.
2. Aplicar la deontologia professional del periodisme a la comunicació estratègica en l'àmbit de l'alfabetització mediàtica.
3. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
4. Aplicar les tecnologies i els sistemes utilitzats per processar, elaborar i transmetre informació en el camp de la comunicació estratègica.
5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
6. Demostrar que coneix com es gesten i difonen les estratègies comunicatives dels actors públics a partir dels principals debats d'actualitat.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
8. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
9. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
10. Planificar i executar projectes periodístics en l'àmbit de l'alfabetització mediàtica.
11. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
12. Valorar l'impacte de les innovacions tecnològiques en el funcionament del sistema comunicatiu català i espanyol.

## Continguts

### TEMES

#### 1. SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ, EDUCACIÓ I COMUNICACIÓ

1 Educació i socialització. Els orígens de l'escola actual. La impremta, la revolució industrial i l'educació obligatòria. Els objectius de l'escola. L'escola i les tecnologies de la comunicació. La crisi de l'educació formal.

2 El repte de l'educació al llarg de la vida. Les TICs i les noves oportunitats educatives.

3 La cultura mediàtica actual i els valors educatius. El paper de la família i el grup d'edat.

#### 2. LA FUNCIÓ EDUCATIVA DELS MITJANS

1 Orígens. Context teòric. Plantejaments ideològics de la funció educativa dels mitjans de comunicació: el debat actual.

2 Mitjans educatius. La televisió i l'educació. Els models de televisió educativa. Internet, la WEB i l'educació. Videojocs i educació. Formats i continguts.

3 Les tecnologies digitals com a suport educatiu.

#### 3. L'ALFABETITZACIÓ MEDIÀTICA I INFORMACIONAL

1 El marc conceptual de l'alfabetització mediàtica i informacional.

2 El desenvolupament internacional de l'alfabetització mediàtica: el paper de la UNESCO, la Comissió Europea, etc.

3 Polítiques i estratègies de l'educació en mitjans. La reflexió crítica i la producció audiovisual per part de l'alumne. L'ús de mitjans en contextos educatius. La participació comunicativa i la ciutadania activa.

#### 4. L'AUDIÈNCIA INFANTIL I JUVENIL

1 Infància i mitjans: Conductisme i teoria de l'aprenentatge social. Cognitivisme i interaccionisme simbòlic. Teoria de la complexitat. Els drets de la infància i la comunicació.

2 Continguts i usos de risc. El debat sobre la violència i els mitjans de comunicació. L'ús abusiu.

3 Les investigacions sobre comunicació i infància. Els canvis en la infància i en els mitjans de comunicació durant els darrers anys.

#### 5. PROJECTE EDUCOMUNICATIU

1 Conceptualització i definició del projecte. Fases de realització.

2 La recerca prèvia: audiències, llenguatges i contextos

3 Disseny de continguts i guionització.

4 Planificació, producció i avaluació.

\*\*\* El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

### Metodologia

La metodologia de l'assignatura combina les sessions dirigides (classes teòriques i seminaris), amb activitats de supervisió (tutories grupals per l'elaboració del projecte educomunicatiu, la presentació del projecte i l'examen), i com a últim el treball autònom (individual i grupal).

Planificació de les sessions (subjecte a canvis, en tot cas qualsevol canvi s'avisarà prèviament a l'alumnat)

14-sep	Sessió Introducció
21-sep	Sessió Teòrica
28-sep	Tutories grupals
05-oct	Seminari (entrega individual)
19-oct	Sessió Teòrica
26-oct	Seminari (entrega individual)
02-nov	Tutories grupals
09-nov	Sessió Teòrica
16-nov	Tutories grupals
23-nov	Jornades
30-nov	Sessió teòrica
14-dic	Seminari (entrega individual)
21-dic	Tutories grupals

11-ene	Presentació projectes (entrega)
18-ene	Examen
25-ene	Reavaluació

## Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
<b>Tipus: Dirigides</b>			
Classes teòriques	10	0,4	1, 2, 7, 11, 12
Seminari	6	0,24	1, 3, 5, 6, 7
<b>Tipus: Supervisades</b>			
Examen	3	0,12	2, 6, 7, 8
Presentació projecte	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12
Tutories grupals	12	0,48	2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12
<b>Tipus: Autònomes</b>			
Treball en grup	50	2	
Treball individual	20	0,8	1, 3, 5, 7, 11, 12

## Avaluació

### Activitats d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de tres activitats avaluatives:

Projecte educatiu: Treball en grup, mínim 3 persones. Les pautes del projecte estaran disponibles al campus virtual, les tutories grupals estaran destinades a realitzar el seguiment tant del disseny com l'elaboració del projecte.

Entregues seminaris: cada seminari tindrà una prova avaluativa que consistirà en un comentari de la lectura corresponent.

Examen: Al final de l'assignatura es realitzarà un examen teòric dels continguts apresos durant el semestre.

L'alumant té dret a la revisió de l'avaluació realitzada. Un cop publicades les notes, es convocarà a una tutoria de revisió per efectuar la mateixa.

### REVALUACIÓ

L'activitat de reavaluació consistirà en un examen teòric que inclourà tant aspectes de les sessions teòriques, seminaris, com conceptes treballats en l'elaboració del projecte educatiu.

### NO AVALUABLE

L'alumnant que no hagi entregat cap activitat formativa no podrà ser avaluat.

## SUSPENS

Un motiu de suspens directe serà el plagi tant total com parcial de qualsevol dels documents entregats en les activitats avaluatives.

## Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entregues seminari	25%	13	0,52	1, 5, 6, 7, 11, 12
Examen	30%	3	0,12	1, 5, 6, 7, 8
Projecte educatiu	45%	30	1,2	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12

## Bibliografia

### BÀSICA

AGUADED, JOSÉ IGNACIO. (1999): *Convivir con la televisión. Familia, educación y recepción televisiva en niños y jóvenes*. Barcelona, Paidós

ALBERO ANDRÉS, MAGDALENA. (1984) *La televisión didáctica*. Mitre. Barcelona.

ALBERO ANDRÉS, MAGDALENA.(2010) *Jóvenes, internet y participación política*. Límites y oportunidades. Octaedro. Barcelona.

ALBERO ANDRÉS, M. (2004). The Internet and adolescents: the present and future of the information society. En Goldstein, Buckingham, Brougère. *Toys, Games and Media*. New Jersey/London. Lawrence Erlbaum Ass., 109-129.

BUCKINGHAM, DAVID. (2005) *Educación en medios. Alfabetización, aprendizaje y cultura contemporánea*. Paidós. Barcelona.

BUCKINGHAM, DAVID. y WILLET, REBEKAH. (Eds.) (2006) *Digital Generations*. Lawrence Erlbaum. London.

CARLSSON, ULLA.,TAYIE, SAMY. JACQUINOT, GENIÈVE., PÉREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL. (2008) *Empowerment trough Media Education. An Intercultural Dialogue*, Goteborg, Nordicom.

FERRÉS, JOAN (1994) *Televisión y educación*. Barcelona, Paidós

PÉREZ TORNERO, JOSE MANUEL (1994): *El desafío educativo de la televisión. Para comprender y usar el medio*. Barcelona, Paidós.

PÉREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL ET AL (2000): *Comunicación y educación en la sociedad de la información*,Barcelona, Paidós.

PEREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL y VARIS, TAPIO. (2012) *Alfabetización mediática y nuevo humanismo*, Barcelona, UOC.

### COMPLEMENTÀRIA

AA.VV. (1993): *Libro blanco: Crecimiento, competitividad, empleo. Retos y pistas para entrar en el siglo XXI*. Luxemburgo, Oficina de Publicaciones Oficiales de las Comunidades Europeas.

LIVINGSTONE, SONIA. y BOVIL MOIRA. (2002) *Young People and New Media*. Sage, London.

MASTERMAN, LEN (1993): *La enseñanza de los medios de comunicación*. Madrid, La Torre.

MORIN, EDGAR (1999). [Los siete saberes necesarios para la educación del futuro](#). UNESCO, París.

PAPERT, S. (1995): *La máquina de los niños. Replantearse la educación en la era de los ordenadores*. Barcelona, Paidós.

PÉREZ TORNERO, JOSÉ MANUEL, y VILCHES, LORENZO. (2010) *Libro Blanco de la televisión educativa y cultural en Iberoamérica*, Barcelona, GEDISA

PIETTE, JACQUES. (1996): *Éducation aux Médias et fonction critique*.Montreal, L. Harmattan.

UNESCO (2005) *Informe mundial de la UNESCO. Hacia las sociedades del conocimiento*, Ediciones UNESCO,

<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001419/141908s.pdf>

\*\*\* Al campus virtual es podran actualitzar referències d'aquelles lectures més significatives pel semestre corresponent.